

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia Septem Sacramentorum Atque Justitiæ De Restitutione
Excerptæ

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

[C]ultus Disparitas. à. n. 327.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41194

Secundus erat viri, qui vivente uxore senicul assiduo peccabat cum ancilla cum promissione futuri Matrimonij, quod ut eo citius potiretur, ex communis consilio obtulerunt uxori venenum, qua extincta solemniter celebrarum nuptias. Tertius erat etiam alterius viri, qui cum alterius uxore contraheret, cumu conspiravit, ut illa suam, & ipse suam è me dio tollerent, quo facto inter se contraxerunt nullo prius admisso adulterio. Jam ergo qua ritur, an hi tres contractus fuerint validi.

R. Omnes tres trium partium esse jure Ecclesiastico irritos. Patet ex cap. 1. de Conversione fidel Laudabilem. Et cap. si quis vivente 31. q. 1. ubi expresse hoc impedimentum statuitur, ad obtuncandam causam conjugibus committendi crimina uxoricidij & mariticidij. Cæterum secundum omnes DDes solum adulterium non est hujusmodi crimen, sequens Matrimonium cum adultera dirimens: Nec sola fides data si ve promissio Matrimonij absque adulterio, nec danique sola machinatio mortis, etiam effectu secundo una cum adulterio, si non sit facta intentione contrahend cum adultera,

Cultus Disparitas.

CONFERENTIA. XXVI.

227. **M**ulier Catholica nupta viro Acatholico, confiteretur in loco Catholice Confessario, quod Viro Acatholico nupserit, dum potuisse habere suæ fidei consortem: Et quod proles

masculas debeat viro educandas permittere, nisi velit verberibus excipi. Ad quam consolandam RdetConfessarius memor impedimenti, quod vocatur *Cultus disparitas*, eam non habere legitimum Matrimonium cum suo viro, posseque alij nubere. An recte.

RESOLUTIO prima: Per cultus disparitatem intelligent jura & Theologi diversitatem Religionis, quæ est inter Baptizatum & non Baptizatum, non autem illam, quæ est inter Catholicam & Hæreticūm. Ita omnes omnino, atque adeo pessimum fuit Cōfiliū Confessarij datum pœnitenti mulieri.

Dices pro Excusatione Confessarij: Acatholicum, utpote osorem Sacramenti non habuisse intentionem faciendi Sacramentum, quod est radix indissolubilitatis; adeoque fecisse ad summum contractum politicum de se solubilem.

¶. Primo: Confessarium non cogitasse de hoc effugio subtilli hæreticorum; sed suse folium in errore, quod inter Catholicam & Acatholicam esset Cultus disparitas Matrimonium irritans.

¶. Secundo: Acatholieos ut plurimum esse hæreticos materiales tantum, adeoque licet non credant Matrimonium esse Sacramentum, utique sic instructi à suis majoribus, intendunt tamen confidere, quod Christus instituit, & per consequens Sacramentum; neque enim er-

328.

329.

For privatus Sacramenti officete potest ratione Sacramenti, si adsit intentio generalis faciendo id, quod Christus instituit. Probatur ab Exemplo de Baptismo, quod si enim Turca qui nullum credit Sacramentum, nec scit rationem Sacramenti baptizaret parvulum agen-
zantem, ea intentione, qua solent baptizare Catholici, verè utique & valide conficeret Sacramentum Baptismi: quidni igitur etiam proposito Hæreticus.

¶. Tertio: Vel vult Acatholicus contrahere matrimonium, efficaciter facere contractum, vel non vult efficaciter contractum, etiam implicite vult id, quod ex institutione Christi contractui annexum; utpote Sacramentum, non vult efficaciter contractum, contractum non efficit ideoque nec matrimonium. Et hoc prætendit instantia pro Confessario addita, recte immo plus infert, quam intendit.

RESOLUTIO secunda: Recte, & merito confessa est mulier Catholica, quod viro Acatholico nupserit, dum posset habere consortem Catholicum. Ratio est: quia peccavit mortaliter contraheads, communicando cum Hæretico in rebus sacris & ministrando Sacramentum indigno, utpote quia Conjuges sunt ministri Sacramenti? tum quia exposuit se pericolo Apostasie, aut saltem educationi premium in errore Acatholico, quod sane illicium est. Dixi autem; dum posset habere conso-

tem Catholicum, Quia secundum Lessium, si puella nequeat inter Catholicos reperire Con-
jugem paris conditionis, posset licite nubere
Acatholico, intellige, si defit periculum sub-
versionis, & pactum impium educandi preles
in fide heterodoxa.

§ 32.

Vis & Metus.

CONFERTIA XXVI.I

Filia à juvēne Ruprāta desert illum ad Patrem
qui stupratori minatur accusationem apud ju-
dicem, & pœnas debitas procuraturum via ju-
stitiae, nisi eam ducat, hic eo metu percussus,
ducit illam in uxorem: quæritur, an valide
ratione metus.

R. Validissime: quia hic metus juste incuti-
tur: jura autem hujusmodi matrimonia non
irritant, nisi propter metum injuste incussum;
Igitur &c.

CONFERTIA XXVIII.

Inimicus tuus te insequitur disticto gladio
ulcurus injuriam sibi à te illatam: tu videns te
esse in manifesto periculo mortis, procidis in
genua dicens: parce viræ, accipiam unam ex
filiabus tuis in uxorem, eamque dotabo. Et
ne hic metus sequens matrimonium irritans.

R. Negativè Ratio est: quia non est incusus
in ordine ad contrahendum matrimonium, sed
ad vindicandum injuriam, adeoque tu liberri-
me consentis in id, ad quod alter te non cogit

O 3

CON-